

Sygn. akt VII U 1467/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 września 2017 r. w Warszawie

sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 sierpnia 2016 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 sierpnia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił ubezpieczonej D. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z 11 lipca 2016 r. uznała, że nie jest ona niezdolna do pracy. Rozstrzygnięcie ww. decyzji organ rentowy oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja, k. 37 a.r.)

D. K. w dniu 27 września 2016 r. złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. odwołanie od ww. decyzji. Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazała, że z uwagi na przebyty wylew jest obecnie w trakcie leczenia neurologicznego, a ponadto pozostaje pod opieką poradni zdrowia psychicznego. Dodała, że w grudniu 2009 r. ujawniła się u niej padaczka. Niespodziewane ataki utrudniają jej normalne funkcjonowanie, a charakter schorzeń uniemożliwia podjęcie pracy (odwołanie, k. 1-2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 listopada 2016 r. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że odwołująca została w toku postępowania skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z 17 sierpnia 2016 r. nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. Na tej podstawie decyzją z 29 sierpnia 2016 r. organ rentowy odmówił jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie, k. 19 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca D. K. pobierała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. rentę z tytułu niezdolności do pracy. Powyższe świadczenie przysługiwało jej do 31 sierpnia 2015 r. (decyzja z dnia 4 marca 2013 r. k. 53 a.r. tom I, decyzja z dnia 16 marca 2015 r. k. 79 a.r. tom I).

W związku ze zbliżającym się upływem okresu na jaki renta została przyznana odwołująca dnia 12 sierpnia 2015 r. odwołująca złożyła do organu rentowego wniosek o ponowne ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 12 sierpnia 2015 r., k. 85 a.r. tom I).

Wobec tego odwołująca została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który po jego przeprowadzeniu wydał w dniu 18 września 2015 r. orzeczenie stwierdzające, że nie jest ona niezdolny do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 18 września 2015 r., k. 87 a.r. tom I).

W związku z wniesieniem przez odwołującą sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 14 października 2015 r. stwierdziła, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 14 października 2015 r., k. 95 a.r. tom I).

W oparciu o powyższe organ rentowy wydał w dniu 19 października 2015 r. decyzję znak: (...), którą wstrzymał odwołującej wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od 1 września 2015 r. (decyzja organu rentowego z dnia 19 października 2015 r., k. 97 a.r. tom I).

Następnie dnia 24 maja 2016 r. odwołująca ponownie złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku dołączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek o rentę wraz z załącznikami, k. 1-14 a.r. tom II).

Złożenie wniosku zainicjowało postępowanie administracyjne przed ZUS. W toku postępowania wyjaśniającego odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 14 lipca 2016 r. stwierdził, że nie jest ona niezdolna do pracy. Następnie sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 17 sierpnia 2016 r. uznała, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 14 lipca 2016 r. k. 27-28 a.r. tom II, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 17 sierpnia 2016 r. k. 35 a.r. tom II).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał dnia 29 sierpnia 2016 r. decyzję, znak: (...), mocą której odmówił D. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł między innymi, że odwołująca nie spełniła przesłanki wynikającej z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkującej prawo do świadczenia, a mianowicie nie jest niezdolna do pracy (decyzja organu rentowego z dnia 29 sierpnia 2016 r., k. 37 a.r. tom II).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego, D. K. złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k. 1-2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 5 grudnia 2016 r., dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy specjalistów: chorób wewnętrznych, kardiologa, neurologa, psychiatry oraz psychologa, celem ustalenia, czy odwołująca jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia odwołującej to na czym polegała (postanowienie z dnia 5 grudnia 2016 r., k. 20 a.s.).

W opinii z dnia 11 lutego 2017 r. biegli sądowi z zakresu chorób wewnętrznych L. K., psychiatrii J. W., neurologii T. P., kardiologii K. S. oraz psychologii H. P. rozpoznali u odwołującej: przebyte krwawienie podpajęczynówkowe z pękniętego tętniaka w 2008 r. i po zaklipsowaniu tętniaka, rzadkie napady padaczki, zawroty głowy i zaburzenia równowagi, nadciśnienie tętnicze, nikotynizm, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc z zaburzeniami wentylacji o charakterze obturacyjnym w stopniu umiarkowanym, a także zaburzenia nastroju- prawdopodobnie reaktywne. Biegli

po dokonaniu badania odwoływającej oraz analizie dokumentacji medycznej nie znaleźli podstaw, aby uznać odwoływającą za osobę częściowo niezdolną do pracy. W ocenie biegłych, podawane przez odwoływającą dolegliwości nie ograniczają zdolności do wykonywania przez nią pracy wg. posiadanych kwalifikacji. Wskazali, że u odwoływającej zostały naruszone funkcje organizmu z zakresu układu nerwowego centralnego, sercowo-naczyniowego, oddechowego i psychicznego. Naruszenie te mają charakter przewlekły i stabilny. Występujące u odwoływającej dysfunkcje naruszają sprawność organizmu w stopniu niewielkim. Wymagają systematycznego leczenia w poradniach, co odwoływająca czyni. Biegli dodali, że odwoływająca wymaga leczenia w okresach nasilenia dolegliwości w ramach krótkotrwałej niezdolności do pracy, jednakże stopień naruszenia sprawności organizmu nie czyni jej długotrwale niezdolną do pracy (opinia łączna z dnia 11 lutego 2017 r. k. 51-54 a.s.).

Odwoływająca dnia 1 czerwca 2017 r. złożyła w Sadzie badanie neuropsychologiczne sporządzone dnia 26 maja 2017 r. przez specjalistę psychologii klinicznej A. B., w którym wskazano, że odwoływająca cierpi na zespół dysfunkcji wykonawczych, ujawniający się głównie w zadaniach wymagających samodzielnego planowania i korygowania podejmowanych przez siebie zadań, a także w sferze emocjonalno-motywacyjnej. Z badania wynikało również, że odwoływająca ma obniżoną sprawność funkcji wzrokowo-przestrzennych (k. 99-100 a.s.).

Ustosunkowując się do powyższego, organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 13 września 2009 r. wniósł o powołanie biegłego psychiatry. W dołączonej do pisma opinii lekarskiej lek. med. J. S. wskazała, że w opinii łącznej biegli z zakresu psychiatrii i psychologii nie stwierdzili u odwoływającej niezdolności do pracy. Z tych względów, w jej ocenie, przedstawione przez odwoływającą badanie należy pominąć lub oddać do oceny biegłego psychiatry (pismo procesowe organu rentowego z dnia 13 września 2017 r. wraz z opinią lekarską, k. 121-122 a.s.).

Na rozprawie w dniu 26 września 2017 r. pełnomocnik odwoływającej złożyła pismo procesowe, w którym zawarty był wniosek o powołanie biegłego z zakresu neuropsychiatrii, na okoliczność określenia stopnia upośledzenia podstawowych funkcji odwoływającej oraz tego, czy powodują one długotrwałą, czy też okresową niezdolność do pracy (k. 125-126, 131 a.s.).

Postanowieniem podjętym na rozprawie w dniu 26 września 2017 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek o powołanie biegłego z zakresu neuropsychiatrii. Zdaniem Sądu stan zdrowia odwoływającej pod kontem jej zdolności lub niezdolności do pracy został dostatecznie ustalony w toku postępowania. Wobec tego przeprowadzanie dowodu na taką okoliczność było zbędne i jedynie przyczyniłoby się do przedłużenia postępowania (protokół rozprawy z dnia 26 września 2017 r., k. 131-132 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie opinii biegłych, dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwoływającej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy, jako kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał materiał dowodowy w postaci łącznej opinii biegłych sądowych, albowiem opinia ta pozwoliła na dokładne ustalenie charakteru i zakresu dysfunkcji jakie występują w organizmie odwoływającej. Zdaniem Sądu opinia ta została wydana w oparciu o obiektywne wyniki badań odwoływającej, a biegli sporządzający tę opinie są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. K. od decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z 29 sierpnia 2016 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Podstawą do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy jest przepis art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna), zgodnie z którym renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W powołanym przepisie określono zatem warunki konieczne do stwierdzenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie. Prawo do renty uzależnione jest przede wszystkim od faktu wystąpienia niezdolności do pracy, a ponadto niezbędne jest posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie (z uwzględnieniem art. 57 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja Lekarska rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości, dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy. Orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie Komisji Lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 14 ust. 2a, 2e, 2f i ust. 3 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie organ rentowy podnosił, że odwołująca nie spełniła podstawowej przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt. 1 ustawy emerytalnej, mianowicie nie jest niezdolna do pracy.

Badając istnienie pierwszej ze wskazanych przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy specjalistów: chorób wewnętrznych, kardiologa, neurologa, psychiatry oraz psychologa, w celu ustalenia stanu zdrowia odwołującej.

Sąd oparł się na ustaleniach poczynionych w niniejszej opinii, bowiem schorzenia opisywane przez odwołującą znajdują się w zakresie specjalności biegłych. Ocena stanu zdrowia odwołującego dokonana przez biegłych jednoznacznie zaprzeczyła istnieniu u niej niezdolności do pracy. Opierając się na opinii powołanych w sprawie biegłych Sąd zważył, że u odwołującej występują wprawdzie pewne dysfunkcje organizmu, jednakże nie są one tak daleko posunięte, aby powodowały niezdolność do pracy.

Analizując niniejszą opinię Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistów z zakresu schorzeń występujących u odwołującej, a ponadto poprzedzona została analizą dokumentacji lekarskiej odwołującej i jej badaniem. Wydając rozstrzygnięcie Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia

sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy, w myśl art. 12 ustawy rentowej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Okręgowy podzielił wnioski z opinii biegłych i uznał, że odwołująca z uwagi na stan zdrowia w dniu wydania zaskarżonej decyzji, nie spełniła przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, albowiem nie ma podstaw do uznania, że była ona niezdolna do pracy.

W tym miejscu należy podkreślić, że kumulacja schorzeń, choćby licznych nie oznacza upośledzenia sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Renta z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego związanym z istnieniem w organizmie osoby ubezpieczonej stanu chorobowego, który czyni ją obiektywnie niezdolną do pracy, a zatem nie wystarczy subiektywne odczucie tej osoby, że jest ona nadal niezdolna do pracy

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)